

Centar za istraživanje i razvoj cjeloživotnog obrazovanja (CIRCO)

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Put iza nove bolnice 10c, 21000 Split

Prijedlog seminara za učitelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama:

**Usvajanje i usavršavanje stručnih kompetencija učitelja i nastavnika
talijanskog jezika**

Split, 15. veljače 2016.

<i>Naziv seminara</i>	Usvajanje i usavršavanje stručnih kompetencija učitelja i nastavnika talijanskog jezika
<i>Nositelj seminara</i>	Filozofski fakultet u Splitu; CIRCO
<i>Izvoditelj seminara</i>	Filozofski fakultet u Splitu; CIRCO
<i>Dekan</i>	prof. dr. sc. Aleksandar Jakir
<i>Voditelj Centra</i>	doc. dr. sc. Ina Reić Ercegovac inareic@ffst.hr

1.UVODNE NAPOMENE

1. 1. RAZLOZI ZA POKRETANJE SEMINARA

Budući da su kompetencije nastavnika u osnovnim i srednjim školama jedan od ključnih čimbenika ostvarivanja kvalitetne osnovnoškolske odnosno srednjoškolske nastave temeljene na konstruktivističkoj paradigmi te promicanju cjeloživotnog učenja, postoji potreba za njihovim kontinuiranim usavršavanjem. Neprestani razvoj jezika i društva, a zajedno s njima i književnosti opravdavaju potrebu usavršavanja stručnih kompetencija nastavnika talijanskog jezika, odnosno predmetnih kompetencija vezanih za poznavanje ne samo talijanskog jezika nego i suvremene književnosti, kulture i društva u Italiji. S ciljem razvoja i unapređenja znanja na tom području, ali uzimajući u obzir sve važniji interdisciplinarni i multidisciplinarni aspekt kod unaprjeđivanja i usavršavanja nastavnika, Centar za istraživanje i razvoj cjeloživotnog obrazovanja Filozofskog fakulteta u Splitu promiče važnost kontinuiranog usavršavanja kompetencija koje se odnose na predmet „Talijanski jezik“, kako na osnovnoškolskoj tako i na srednjoškolskoj razini. S obzirom da je ulaskom u Europsku uniju tržište rada postalo složenije i zahtjevnije, potrebno je uskladiti i znanja iz predmeta koji se podučava te razumijeti društveni i kulturni kontekst predmeta. Isto tako, u tijeku je Cjelovita kurikularna reforma studijskih programa koje podrazumijevaju viši postotak korištenja novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, utemeljenost nastavnih sadržaja na multietničkom

društvu (rasteći broj djece iz migrantskih obitelji, itd.), osvremenjivanje nastavnih sadržaja i razvoj specifičnih stručnih kompetencija vezanih za predmet. Na temelju navedenog, Centar za istraživanje i razvoj cjeloživotnog obrazovanja Filozofskog fakulteta u Splitu donosi prijedlog seminara namijenjenog osnovnoškolskim i srednjoškolskim nastavnicima a koji se odnosi na usvajanje i usavršavanje specifičnih stručnih kompetencija. Svrha predloženog seminara je razvoj i usavršavanje stručnih kompetencija s ciljem poboljšanja kvalitete osnovnoškolske i srednjoškolske nastave i ostvarivanja očekivanih obrazovnih ishoda na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.

1.2. DOSADAŠNJA ISKUSTVA I UVJETI REALIZACIJE SEMINARA

Filozofski fakultet u Splitu već niz godina izvodi nastavnički i prevoditeljski sveučilišni studij talijanskog jezika i književnosti na kojem obrazuje Magistre talijanskog jezika i književnosti (Mag) i magistre edukacije talijanskog jezika i književnosti (Mag.Edu.). Studij se izvodi pri Odsjeku za talijanski jezik i književnost na kojem se suvremenim preddiplomskim i diplomskim studijem talijanskog jezika i književnosti formiraju stručnjaci modernog profila.

1.3. SADRŽAJ SEMINARA

Sadržaj seminara razrađen je prema navedenim temama:

Teme	Nastavnici (Izvoditelji programa)
Suvremeni talijanski jezik. Jezik medija (4 sata)	Doc. dr. sc. Nikica Mihaljević
Talijansko društvo, povijest i kultura (4 sata)	
Suvremena književnost u Italiji. Književna geografija. (4 sata)	
Umjetnost i arhitektura Italije (4 sata)	
Radionica: primjena navedenih tema u nastavi (4 sata)	

Broj sati nastave: 20 sati

Oblik izvedbe nastave: predavanja, interaktivna predavanja i radionice.

Način evaluacije nastave: Tijekom 1 sata radionice se održava i pismena provjera usvojenih ishoda učenja.

1.3.1. OPIS PREDLOŽENIH TEMA

- Suvremeni talijanski jezik. Jezik medija (4 sata)

Cilj ovog dijela seminara jest upoznati polaznike s novostima i promjenama u talijanskom jeziku te posebno se osvrnuti na talijanski jezik korišten u medijima (televizija, Internet, filmska industrija, novine, modni časopisi). Isto tako je cilj ukazati na način kako se tvore nove riječi te istaknuti primjere novih figura govora, idioma, fraza, itd. Poseban osvrt se posvećuje učenju talijanskog jezika kroz osnove dizajna i mode.

- Talijansko društvo, povijest i kultura (4 sata)

U ovome dijelu seminara cilj je usredotočiti se na osnovna obilježja talijanskog društva danas kao jedne od zemalja članica Europske Unije. Naglasak je na isticanju promjena koje su okarakterizirale talijansko društvo i posljedično se odrazile na talijansku kulturu i običaje. Većim dijelom se osvrće na multikulturalni aspekt talijanskog društva i na političku situaciju u Italiji u 21. stoljeću kao i na različitost kulinarske tradicije u regijama Italije i mogućnost primjene navedenih sadržaja u nastavi.

- Suvremena književnost u Italiji. Književna geografija. (4 sata)

Tijekom ovoga dijela seminara osvrnut će se na promjene u talijanskoj književnosti s posebnim naglaskom na migrantsku književnost i na žensko spisateljstvo. Isto tako će se pokazati na koji način se, kroz geografsku podjelu Italije na regije („nuova storiografia e storia della letteratura italiana a base geografica“), može podučavati talijanski jezik i kultura, osvrtom na talijanske autore koji su živjeli i djelovali u tim regijama (tzv. „parchi letterari“). Posebna pozornost se posvećuje implementaciji znanja iz područja talijanske književnosti u učenju talijanskog jezika i diskusiji o važnosti učenja književnosti u 21. stoljeću.

- Umjetnost i arhitektura Italije (4 sata)

Cilj ovoga dijela seminara jest upoznati polaznike s najznačajnijim umjetničkim i arhitektonskim ostvarenjima u Italiji (sinkronijski i dijakronijski) te ukazati na važnost umjetničke i kulturološke komponente u učenju talijanskog jezika kao stranog jezika.

Izdvajanje tematskih itinerara (umjetničkih, filmskih, itd.) u književnosti i primjena istih u nastavi.

- Radionica: primjena navedenih tema u nastavi (4 sata)

Radionica predstavlja završni dio seminara i predviđa primjenu navedenih znanja u nastavi kroz interaktivnu nastavu. Također se tijekom radionice provodi završni test kojim se ispituje usvojeno znanje polaznika.

1.3.2. POPIS LITERATURE

- Adamo, G. & Della Valle, V. (2003). *Neologismi quotidiani. Un dizionario a cavallo del millennio (1998-2003)*. Firenze: Leo S. Olschki.
- Angelino, M., Ballarin, E. (2006). *L'italiano attraverso la storia dell'arte*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Armellini, G. (2008). *La letteratura in classe. L'educazione letteraria e il mestiere dell'insegnare*. Milano: Unicopli.
- Balboni, P. E., Santipolo, M. (2004). *Profilo di storia italiana per stranieri*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Balboni, P. E., Voltolina, M. (2005). *Geografia d'Italia per stranieri*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Capraro, G. M., Palmieri, G., Roncarà, M., (2013). *L'italiano creativo. Imparare l'italiano tramite design, moda e arte*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Cortelazzo, M. A. (2000). *Italiano d'oggi*. Padova: Esedra.
- Giusti, S. (2011). *Insegnare con la letteratura*. Bologna: Zanichelli.
- Giusti, S. (2015). *Didattica della letteratura 2.0*. Roma: Carocci.
- Iengo, F. (1988). *La grande città dei letterati: testi esemplari da Cartesio a Leopardi*. Milano: Unicopli.
- Iengo, F. (1992). *Gli scrittori e la città che cambia. Letteratura urbana fra Illuminismo e Romanticismo*. Chieti: Vecchio Faggio Editore.
- Lorenzetti, L. (2003). *L'italiano contemporaneo*. Roma: Carocci.
- Luperini, R. (2013). *Insegnare la letteratura oggi*. Cesario di Lecce: Manni.
- Mantovane, F. (1996). *L'italiano dell'arte*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Ragni, S. (1993). *Storia della musica italiana per stranieri*. Perugia: Guerra Edizioni.

- Renzi, L. (2012). *Come cambia la lingua. L'italiano in movimento*. Bologna: Il Mulino.
- Voltolina, M. (2008). *L'italiano è servito! L'italiano per stranieri attraverso la cucina*. Perugia: Guerra Edizioni.
- Zolli, P. (1989). *Come nascono le parole italiane*. Milano: Rizzoli.

1.4. CILJEVI PROGRAMA I ISHODI UČENJA PROGRAMA

Završetkom navednom seminara učitelji i nastavnici će:

- Podići stručna znanja, vještine i kompetencije iz predmeta “Talijanski jezik”
- Upoznati nove metode i tehnike podučavanja talijanskog jezika
- Produbiti znanja o suvremenom talijanskom jeziku i posebice talijanskoj kulturi i društvu
- Upoznati polaznike s neologizmima u talijanskom jeziku
- Usavršiti književna i kulturnoška znanja i kompetencije
- Strukturirati sadržaje po ciklusima obrazovanja koji pridonose razvoju društvenih, ljudsko-pravnih, kulturnih, ekoloških, gospodarskih i političkih dimenzija u nastavi talijanskog jezika
- Primijeniti znanja iz talijanske povijesti i kulture u procesu učenja i poučavanja u nastavi talijanskog jezika
- Upoznati suvremene pristupe i implementiranje multimedije u nastavi stranog jezika
- Upoznati se s mogućnostima stručnog usavršavanja u Italiji
- Naučiti mogućnosti povezivanja književnih i filmskih tema s nastavom talijanskoga jezika.

1.5. CILJNA SKUPINA POLAZNIKA PROGRAMA

Ciljna skupina polaznika ovog seminara su učitelji i nastavnici talijanskog jezika kao stranog jezika u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju.

1.6. IZNOS NAKNADE ZA POLAZNIKE PROGRAMA

Cijena po polazniku iznosi 1.500,00 kuna. Seminar će se održati ako se prijavi najmanje 10 polaznika.

1.7. ZAVRŠETAK PROGRAMA

Nakon završetka seminara predviđa se izdavanje uvjerenja (potvrđnice) o završenom seminaru „Usvajanje i usavršavanje (specifičnih) stručnih kompetencija učitelja i nastavnika talijanskog jezika“, u skladu sa Statutom Filozofskog fakulteta u Splitu.

1.8. ŽIVOTOPIS IZVODITELJA PROGRAMA

Ime i prezime	dr. sc. Nikica Mihaljević, doc.
Ustanova zaposlenja	Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu
Zvanje (datum zadnjeg izbora)	lektor za talijanski jezik, listopad 2003. docent, svibanj 2012.
Obrazovanje	2009 – doktor znanosti, polje filologija, Sveučilište u Macerati, Italija 2003 – magistar književnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 1994 – profesor talijanskog jezika i književnosti i engleskog jezika i književnosti, Filozofski fakultet u Zadru
Kolegiji koje izvodi na Filozofskom fakultetu	Jezične vježbe 1 (tijekom akad. godine 2002./2003.) Književni pokreti i autori od Arkadije do verizma Talijanska književnost XX. stoljeća Književnost romantizma na talijanskom jeziku u Dalmaciji Hrvatsko-talijanska komparativna književnost
Popis relevantnih publikacija	Znanstvene monografije: 1) Mihaljević, N., <i>Dvojnik i njegova želja: Arturo Graf i Luigi Pirandello</i> , Split, Redak, 2010. 2) Mihaljević, N., <i>La luna nell'acqua. La metamorfosi nel racconto fantastico tra Italia e Croazia</i> , Macerata, EUM, 2012. 1. Mihaljević, N. – Bralić, S., <i>Metaforom do idiomatskog izričaja: kulturološka komponenta u učenju jezika</i> , u: <i>Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike</i> (ur. Jagoda Granić), Zagreb-Split, Hrvatsko društvo za primjenjenu

- lingvistiku, 2004, str. 101-110;
2. Mihaljević, N. - Petrović, M., *Inevitability of pain experience in Margaret Mazzantini's novels*, u: „Academic Journal of Interdisciplinary Studies“, 2013, 8, str. 511-523;
 3. Mihaljević, N. – Brzica, A., *Uncovering Rome: Public Space as Private Space in the Contemporary Italian Novel*, u: “Innovation, Difference, Irregularity. Literature and Urban Space”, Istanbul, DAKAM, 2013, str. 205-215. (pdf. izdanje, ISBN: 978-975-6264-94-2);
 4. Mihaljević, N., *Spazi vulnerabili nei romanzi di Neera e Marchesa Colombi*, u: *Spazio domestico e spazio quotidiano nella letteratura e nel cinema dall'Ottocento a oggi*, (uredile Kathrin Ackermann i Susanne Winter), Firenze, Franco Cesati Editore, 2014, str. 29-37;
 5. Mihaljević, N., *La disperata ricerca della maturità come il “mestiere di vivere” e la condanna alla solitudine e all'estraniazione in “Tra donne sole” di Cesare Pavese*, u: Antonio Catalfamo (uredio), *Cesare Pavese, testimonianze, testi e contesti*, Santo Stefano Belbo, I quaderni del CE.PA.M., 2015, str. 143-154;